

نسبت های مالی در صنعت برق

دفتر مطالعات مالی و حسابداری مدیریت (۱)

مقدمه

یکی از ابزارهایی که برای تعیین موقعیت مالی شرکت‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی است. در واقع نسبت‌های مالی واقعیت‌های مهمی را در ارتباط با عملیات و وضعیت مالی یک شرکت آشکار می‌سازد. فایده محاسبه نسبت‌ها آن است که رابطه بین اقلام عمده صورت‌های مالی دقت پیدا می‌کند. همچنین با استفاده از آن، مشکلات و نقاط ضعف و قوت مالی شرکت‌ها تعیین می‌گردد.

البته نسبت‌ها وقتی بیشتر مفهوم پیدا می‌کنند که با سایر نسبت‌ها در گذشته همان شرکت و یا با موسسات مشابه و یا با استانداردهای مطلوب صنعت مربوط مقایسه شوند.

هدف از این بررسی، با توجه به اینکه تاکنون نسبت‌های مالی صنعت برق محاسبه نشده است، محاسبه نسبت‌های مالی متوسط صنعت می‌باشد. در واقع این بررسی شروعی برای یک کار تحقیقاتی جهت بدست آوردن استانداردهای صنعت و شاخص‌های عملکرد می‌باشد.

محاسبات انجام یافته براساس صورت‌های مالی سال ۷۵ شرکت‌های برق منطقه‌ای، سازمان آب و برق خوزستان و شرکت توانیر و با استفاده از روش موسسه «دان اند براداستریت» (۱) انجام شده است.

نسبت‌های مالی

تحلیل‌گران مالی به منظور تحلیل وضعیت مالی یک شرکت از نسبت‌های مالی استفاده می‌کنند. نسبت‌های مالی می‌تواند برخی از واقعیت‌های مهم را درباره نتایج عملیات و وضعیت مالی یک شرکت به آسانی آشکار و اطلاعات مربوطه آن را ارائه کند، لذا با توجه به هدف و موارد استفاده می‌توان نسبت‌های خاصی را مورد تجزیه و تحلیل قرار داد.

نسبت‌های مالی معمولاً در چهار گروه زیر طبقه‌بندی شده‌اند:

۱- نسبت‌های نقدینگی (۲): توانایی و قدرت پرداخت شرکت را در مورد واریز بدهی‌های کوتاه مدت اندازه‌گیری می‌کند.

۲- نسبت‌های اهرمی (۳): تامین نیازهای مالی از طریق ایجاد بدهی را نشان می‌دهد. در واقع این نسبت‌ها تعیین می‌کنند که شرکت تا چه حد نیازهای مالی خود را از منابع دیگران تامین نموده است.

۳- نسبت‌های فعالیت (۴): درجه کارایی شرکت را در کاربرد منابع اندازه‌گیری می‌کند.

۴- نسبت‌های سودآوری (۵): میزان موفقیت شرکت را در کسب سود و طریق تامین آن از محل درآمد، فروش و سرمایه‌گذاری را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد.

۱- نسبت‌های نقدینگی:

این نسبت‌ها از مقایسه دارایی جاری یا اقلام تشکیل‌دهنده آن با بدهی جاری بدست می‌آید. مهمترین نسبت‌های نقدینگی عبارتند از نسبت جاری و نسبت آنی.

۱-۱- نسبت جاری : نسبت جاری از تقسیم دارایی‌های جاری بر بدهی‌های جاری بدست می‌آید.

دارایی‌های جاری = نسبت جاری

بدهی‌های جاری

این نسبت متداولترین وسیله برای اندازه‌گیری قدرت پرداخت بدهی‌های کوتاه مدت است. زیرا از طریق آن می‌توان پی‌برد دارایی‌هایی که در طول سال مالی به پول نقد تبدیل می‌گردند چند برابر بدهی‌هایی است که در طول سال مالی سررسید آنها فراخواهد رسید.

بطور کلی می‌توان گفت هر قدر نسبت جاری بزرگتر باشد بستن کاران تامین بیشتری خواهند داشت زیرا چنانچه بردارایی جاری صدمه و لطمه‌ای نیز وارد شود باز شرکت می‌تواند پاسخگویی طلبکاران باشد. ولی باید توجه داشت بزرگ بودن بیش از حد این نسبت نشانه این است که از دارایی‌های جاری بخوبی استفاده نمی‌شود و یا از منابع اعتباری کوتاه مدت کم استفاده می‌شود.

۱-۲- نسبت آنی: نسبت آنی از تقسیم دارایی‌های آنی بر بدهی‌های جاری بدست می‌آید.

دارایی‌های آنی = نسبت آنی

بدهی‌های جاری

برای تعیین این که دارایی آنی تا چه اندازه بدهی جاری را

فرامی‌گیرد از نسبت آنی استفاده می‌شود. دارایی‌های آنی آن دسته از دارایی‌های جاری است که به سرعت قابل تبدیل به نقد است. در این بررسی برای محاسبه دارایی‌های آنی، موجودی مواد و کالا، پیش پرداخت‌ها، سپرده و سفارشات از دارایی‌های جاری کسر شده است.

۲- نسبت‌های اهرمی:
این نسبت‌ها رابطه منابع مالی مورد استفاده واحد تجاری را از لحاظ بدهی‌ها یا حقوق صاحبان سهام تعیین و ارزیابی می‌کنند در واقع نحوه ترکیب آنها را بررسی می‌نمایند. مهمترین نسبت‌های اهرمی عبارتند از نسبت بدهی، نسبت کل بدهی‌ها به حقوق صاحبان سهام ۱-۲- نسبت بدهی: این نسبت از تقسیم جمع بدهی‌ها به جمع دارایی‌ها بدست می‌آید.

$$\text{جمع بدهی‌ها} = \text{نسبت بدهی} \times \text{جمع دارایی‌ها}$$

بطور کلی وام و اعتباردهندگان نسبت بدهی نسبتاً کم را ترجیح می‌دهند. نسبت بدهی زیاد معمولاً به معنای این است که شرکت برای تامین منابع مورد نیاز ناگزیر از استفاده تسهیلات بیشتری شده است. ۲-۲- نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام: این نسبت از تقسیم کل بدهی‌ها به حقوق صاحبان سهام بدست می‌آید.

$$\text{حقوق صاحبان سهام} = \text{نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام} \times \text{جمع بدهی‌ها}$$

نسبت فوق نشان می‌دهد جمع بدهی‌ها اعم از جاری و بلندمدت چه نسبتی با حقوق صاحبان سهام دارد و یا به عبارت دیگر از لحاظ مالکیت چه رابطه‌ای بین طلبکاران و سهامداران وجود دارد. طبعاً هر چه این نسبت بزرگتر باشد طلبکاران تامین کمتری خواهند داشت.

۳- نسبت‌های فعالیت:
نسبت‌های فعالیت تعیین می‌کند که تا چه حد موسسه منابع خود را به نحو موثر بکار می‌گیرد. این نسبت‌ها مربوط به مقایسه میان حجم فروش و سرمایه‌گذاری در دارایی‌های مختلف مانند موجودی‌ها، دارایی‌های ثابت، بدهکاران و غیره می‌باشد. مهمترین این نسبت‌ها عبارتند از نسبت گردش دارایی‌ها، نسبت گردش موجودی، نسبت گردش سرمایه‌جاری و دوره وصول مطالبات.

لازم به اشاره است که در نسبت‌هایی که از فروش استفاده شده رقم آن قبل از کسر تبصره (۶) و در نسبت‌هایی که از فروش خالص استفاده شده رقم آن پس از کسر سهم تبصره در محاسبات بکار رفته است. ۱-۳- نسبت گردش دارایی‌ها: این نسبت از تقسیم درآمد فروش بر مجموع دارایی‌ها بدست می‌آید.
$$\text{نسبت گردش دارایی‌ها} = \frac{\text{فروش}}{\text{مجموع دارایی‌ها}}$$

نسبت فوق نشان می‌دهد که چگونه دارایی‌های یک شرکت به منظور ایجاد درآمد فروش بکار گرفته شده است. ۲-۳- نسبت گردش دارایی ثابت: این نسبت از تقسیم درآمد خالص فروش بر دارایی‌های ثابت بدست می‌آید.

$$\text{نسبت گردش دارایی ثابت} = \frac{\text{فروش}}{\text{دارایی‌های ثابت}}$$

سرمایه‌گذاری بیش از حد در دارایی‌های ثابت و پایین بودن درآمد حاصل از فروش باعث کم شدن این نسبت می‌شود. ۳-۳- نسبت گردش سرمایه جاری: این نسبت از تقسیم فروش خالص بر سرمایه در گردش بدست می‌آید.

$$\text{نسبت گردش سرمایه جاری} = \frac{\text{فروش خالص}}{\text{سرمایه در گردش}}$$

با توجه به اینکه در صنعت برق برگشت از فروش و تخفیفات مصداق ندارد لذا در محاسبات در صورت کسر از رقم فروش استفاده شده است.

هدف از این بررسی تعیین این است که آیا مقدار سرمایه در گردش، کافی و متناسب با حجم فروش و فعالیت واحد است یا خیر؟ نسبت فوق نشان می‌دهد که سرمایه در گردش چگونه در مسیر فروش بکار رفته است. وقتی این

نسبت در مقایسه، عادی و معمولی جلوه کند توجه زیادی به آن نمی‌شود منتها اگر بطور استثنائی بالا باشد و یا در مقام سنجش با گذشته خود شرکت و یا با استاندارد صنعت مربوط اختلاف زیادی را نشان دهد، اهمیت پیدا می‌کند. بطور مثال اگر گردش سرمایه جاری در شرکتی در پایان سال گذشته بیست برابر سال ما قبل آن باشد، این افزایش ممکن است حاصل بیست برابر شدن فروش باشد که طبعاً مطلوب تشخیص داده می‌شود. ولی اگر فروش ثابت باقی‌مانده ولی سرمایه در گردش به ۱۲۰ سال قبل آن کاهش یافته باشد وضع را هرگز مطلوب نمی‌توان دانست. وقتی این نسبت بالا باشد اگر علت آن افزایش فروش نباشد مسلماً سرمایه در گردش کاهش یافته است. در این حال، شرکت الزام زیادی به استفاده از اعتبارات کوتاه‌مدت پیدا می‌کند و به محض اینکه کوچکترین دگرگونی نامطلوب پیدا شود در مخمصه می‌افتد و بستانکاران آن هم صدمه می‌بینند.

۳-۴ دوره وصول مطالبات: دوره وصول مطالبات از تقسیم متوسط مطالبات به فروش نسبی روزانه بدست می‌آید.

$$\text{متوسط مطالبات} = \frac{\text{دوره وصول مطالبات}}{\text{فروش نسبی روزانه}}$$

در صورتیکه حساب فروش نسبی از فروش نقدی تفکیک نشده باشد می‌توان بجای فروش نسبی در فرمول بالا فروش روزانه را بکار برد. البته اینکار از دقت نتیجه می‌کاهد ولی در موسساتی که میزان فروش نقد و نسبی به نسبتی ثابت باشد و در خط مشی فروش نسبی تغییراتی بوجود نیامده باشد، نتیجه را می‌توان مورد استفاده قرار داد.

در محاسبات نسبت‌های مالی سال ۷۵، در صورت کسر از حسابها و اسناد دریافتی تجاری (مطالبات از مشترکین) و درمخرج کسر (با توجه به اینکه تمامی فروش در صنعت برق بصورت نسبی می‌باشد و صورت‌حساب مشترکین پس از مصرف برق آنها صادر می‌شود و مشترکین مهلتی نیز پس از دریافت صورت‌حساب جهت پرداخت آن دارند) از میزان فروش استفاده شده است.

۴- نسبت‌های سودآوری:

نسبت‌های سودآوری نشانگر این است که موسسه تا چه حد بطور موثر و مطلوب اداره می‌شود و در واقع میزان موفقیت شرکت را در تحصیل بازده خالص نسبت به درآمد فروش یا نسبت به سرمایه‌گذاری‌ها اندازه‌گیری می‌کند. مهمترین آنها عبارتند از: بازده دارایی‌ها، بازده حقوق صاحبان سهام و حاشیه سود به فروش

۴-۱ بازده دارایی‌ها: این نسبت از تقسیم سود خالص بر جمع دارایی‌ها بدست می‌آید.

$$۱۰۰ * \frac{\text{سود خالص}}{\text{جمع دارایی‌ها}} = \text{بازده دارایی‌ها (برحسب درصد)}$$

برخی از تحلیل گران این نسبت را شاخص نهایی برای تشخیص کفایت و کارایی مدیریت در اداره امور واحد تجاری می‌دانند. نسبت مزبور بازده‌ای است که شرکت برای کلیه سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان تحصیل کرده است. ۴-۲ بازده حقوق صاحبان سهام: این نسبت از تقسیم سود خالص بر حقوق صاحبان سهام به دست می‌آید.

$$۱۰۰ * \frac{\text{سود خالص}}{\text{حقوق صاحبان سهام}} = \text{بازده حقوق صاحبان سهام (برحسب درصد)}$$

صاحبان سهام واحد تجاری این نسبت را مهمتر از سایر نسبت‌ها می‌دانند. زیرا نتیجه‌ای را که از سرمایه‌گذاری آنان بدست آمده است نشان می‌دهد. ۴-۳ بازده فروش: این نسبت از تقسیم سود خالص بر فروش خالص بدست می‌آید.

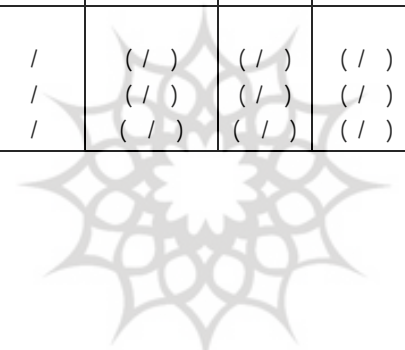
$$۱۰۰ * \frac{\text{سود خالص}}{\text{فروش خالص}} = \text{بازده فروش (برحسب درصد)}$$

این نسبت نشان می‌دهد که از هر یک ریال فروش چه مقدار سود (بر حسب درصد) تحصیل شده است.

محاسبه نسبتها در صنعت برق

در جدول شماره ۱ نسبت‌های مالی شرکت‌های برق منطقه‌ای، سازمان آب و برق خوزستان و شرکت توانیر بر اساس صورتهای مالی سال ۷۵ آنها محاسبه شد.

/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	:
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	()
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	:()
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	:
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	()
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	()
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	():
(/)	/	/	(/)	(/)	(/)	(/)	(/)	/	(/)	(/)	(/)	(/)	(/)	/	()	/	
(/)	/	/	(/)	(/)	(/)	(/)	(/)	/	(/)	(/)	(/)	(/)	(/)	/	(/)	/	
(/)	/	/	(/)	(/)	(/)	(/)	(/)	/	(/)	(/)	(/)	(/)	(/)	/	(/)	/	

بر اساس روش موسسه دان اند براداستریت پس از محاسبه هر کدام از نسبت‌های مورد نظر برای شرکت‌های مورد بررسی مقادیر نسبت‌ها برحسب مقدار مرتب گردید. بدین ترتیب سریال نسبت‌ها بدست آمد. به نسبتی که در وسط سریال قرار می‌گیرد اصطلاحاً نسبت میانه گفته می‌شود. نسبت میانه رقمی است که بطور متوسط از وضع کلی آن نسبت در صنعت حکایت می‌کند.

فاصله بین نسبت میانه و بزرگترین نسبت به دو نیم تقسیم شده نسبتی که در وسط قرار می‌گیرد تربیع فوقانی (V) می‌باشد و همین ترتیب نسبتی که در وسط بین نسبت میانه و پایین‌ترین نسبت قرار می‌گیرد تربیع تحتانی (۸) می‌باشد.

تربیع فوقانی و تربیع تحتانی بطور تقریبی چگونگی آن نسبت را در مورد شرکت‌هایی که به ترتیب در نیمه بالا و نیمه پایین سلسله مراتب آماری نسبت‌ها قرار می‌گیرد نشان می‌دهند. به عبارت دیگر با بدست آوردن آن، حد بالا و پایینی که یک نسبت می‌تواند در دامنه آن قرار گیرد مشخص می‌شود.

در مورد نسبت‌های سودآوری با توجه به اینکه منفی می‌باشند صرفاً میانه نسبت‌ها در جدول درج گردید.

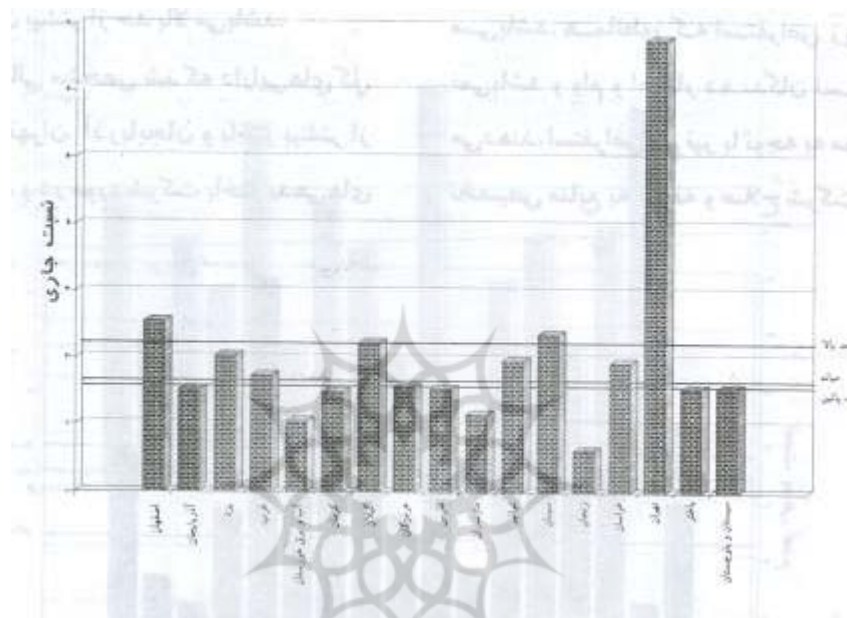
در روش مذکور چنانچه در هر کدام از نسبت‌ها، مقادیر نامتعرفی وجود داشته باشد پس از خارج کردن ارقام نامتعرف (۹) نیز از روش فوق استفاده شده است. چنانچه میانگین، میانه و نمای هر کدام از دو حالت نزدیک به هم باشد در آن صورت بدون خارج کردن ارقام نامتعرف نیز می‌توان محاسبات را انجام داد.

با توجه به نکته فوق، میانگین، میانه و نمای نسبت‌ها در دو حالت فوق مورد توجه قرار گرفت و با توجه به اینکه تفاوت چندانی بین آنها وجود نداشت، لذا محاسبات بدون خارج کردن ارقام نامتعرف انجام گرفت. جدول شماره ۲، حد متوسط نسبت‌های مالی، حد پایین و حد بالا را برای صنعت برق نشان می‌دهد.

/	
/	
/	
/	()
/	
/	
/	()
/	
/	()
/	
/	
/	
/	()
/	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
/	پرتال جامع علوم انسانی
/	
- /	()
- /	()
- /	()

نسبت جاری

میانگین این نسبت در صنعت برق حدود ۱/۶ است. براساس حدود مورد قبول برای این نسبت، همانطور که ملاحظه می‌شود نسبت جاری در شرکت‌های زنگان و برق منطقه‌ای مازندران و سازمان آب و برق خوزستان کمتر از حد پایین و در شرکت‌های برق منطقه‌ای سمنان، اصفهان و تهران بیشتر از حد بالا می‌باشد.

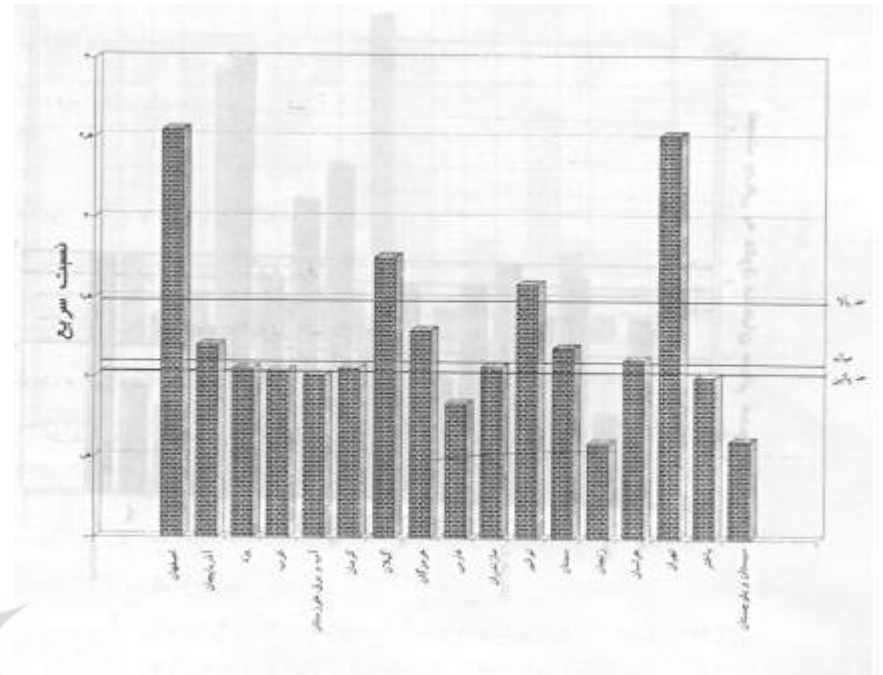

نسبت آنی

میانگین این نسبت در صنعت برق حدود ۱ است.

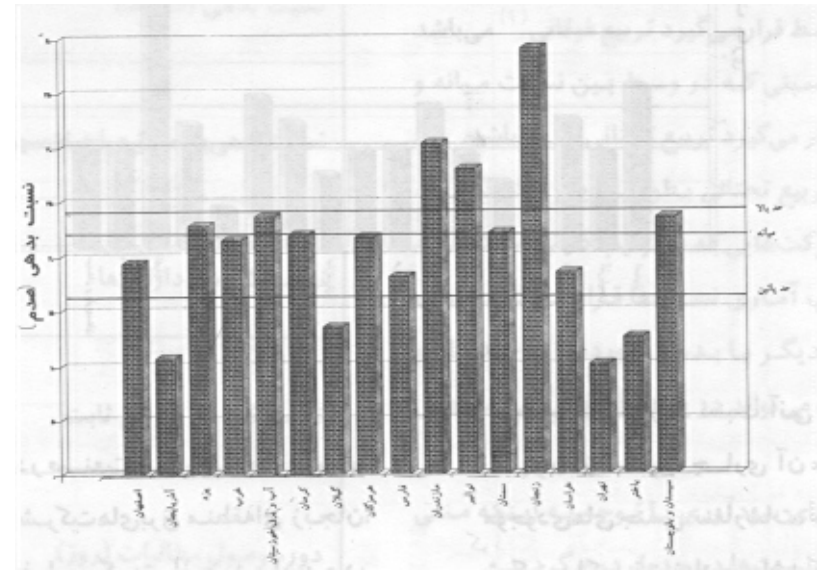
نسبت آنی (سریع) در شرکت‌های برق منطقه‌ای زنگان، سیستان و بلوچستان و فارس کمتر از حد پایین و در شرکت‌های برق منطقه‌ای گیلان، تهران و اصفهان بیشتر می‌باشد. نکات قابل توجهی که از این نسبت بدست می‌آید به شرح زیر می‌باشد:

- با توجه به فاصله زیاد نسبت آنی شرکت برق منطقه‌ای تهران از نسبت جاری آن مشخص می‌شود که موجودی‌های جنسی، سفارشات، سپرده و پیش‌پرداخت‌های شرکت مذکور نیز زیاد می‌باشد که با رجوع به صورتهای مالی آن ملاحظه گردید که اقلام یاد شده حدود ۶۳٪ دارایی‌های جاری شرکت مذکور می‌باشد.

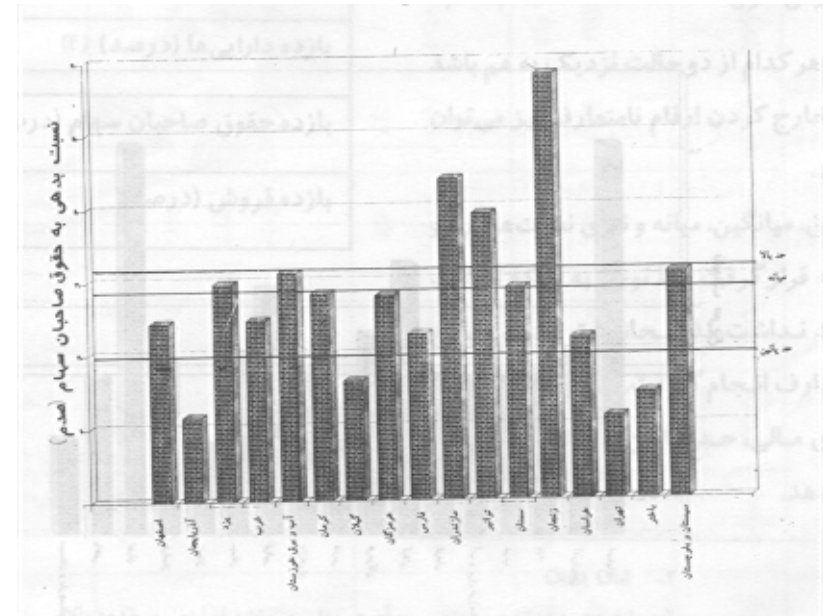

نسبت بدهی

میانگانه این نسبت در صنعت برق حدود ۲۲ درصد است. نسبت بدهی در شرکت‌های برق منطقه‌ای تهران، آذربایجان، گیلان و باختر کمتر از حد پایین و در شرکت‌های توانیر، برق منطقه‌ای مازندران و زنجان بیشتر از حد بالا می‌باشد. با رجوع به صورتهای مالی مشخص شد که دارایی‌های کل شرکت‌های برق منطقه‌ای تهران، آذربایجان و باختر بیشتر از حد متوسط صنعت می‌باشد و در مورد شرکت باختر بدهی‌های بلندمدت نیز کمتر از حد متوسط صنعت می‌باشد. لازم به اشاره است که بدهی‌های شرکت‌های برق منطقه‌ای گیلان، غرب و هرمزگان نیز کمتر از سایر شرکت‌هاست. حفظ تعادل در ارتباط با ترکیب منابع مالی مورد استفاده از هنرهای مدیریتی می‌باشد. همانطور که استقراض زیاد به صلاح شرکت نمی‌باشد و وام و اعتبار دهندگان نسبت کم آن را ترجیح می‌دهند، استقراض کم نیز با توجه به محدودیت‌های موجود در تخصیص منابع به صرفه و صلاح شرکت نمی‌باشد.

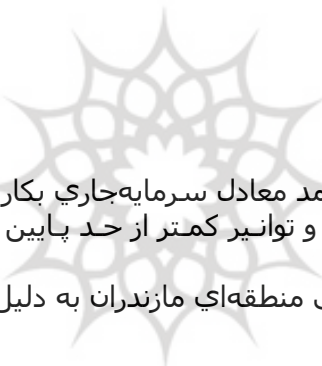
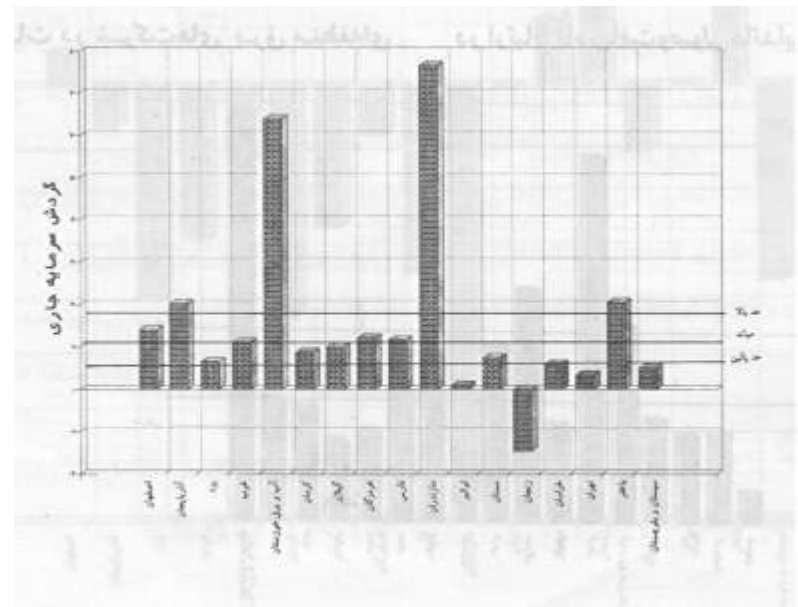

نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام میانه این نسبت در صنعت حدود ۲۸ درصد و نسبتاً کوچک است. نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام در شرکت‌های برق منطقه‌ای تهران، آذربایجان و باختر کمتر از حد پایین و در شرکت‌های توانیر، زنجان و مازندران بیشتر از حد بالا می‌باشد.

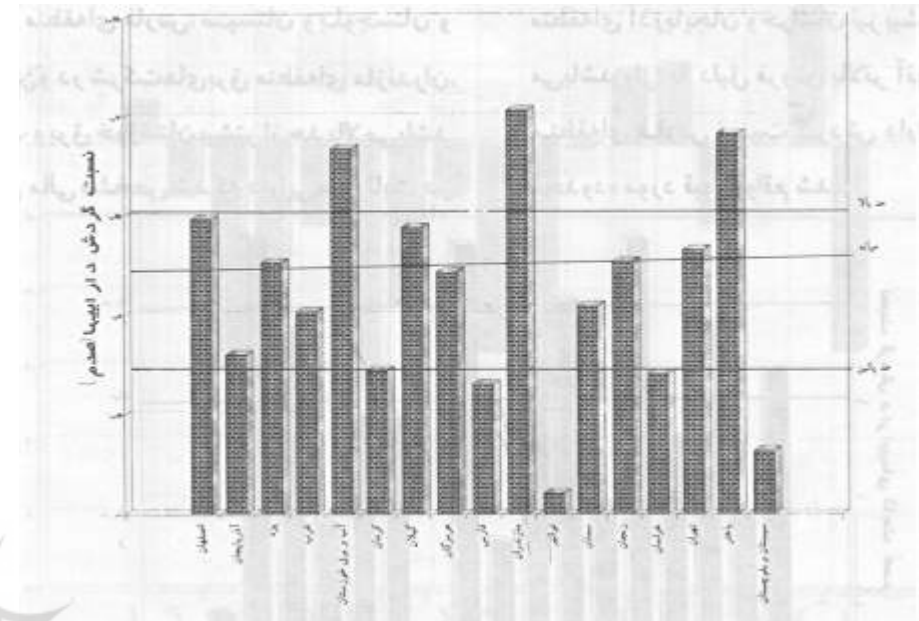
نسبت گردش داراییها
 میانه این نسبت در صنعت برق حدود ۰/۱۲ و به معنای آن است که میزان فروش نسبت به کل داراییها رقم کوچکی را تشکیل می‌دهد. نسبت گردش داراییها در شرکت‌های توانیر، سیستان و بلوچستان و فارس کمتر از حد پایین و در شرکت‌های برق منطقه‌ای باختر، مازندران و سازمان آب و برق خوزستان بیشتر از حد بالا می‌باشد. تحلیل این نسبت همانند نسبت گردش دارایی‌های ثابت می‌باشد.

پرتال جامع علوم انسانی
 پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

نسبت گردش سرمایه جاری

میان این نسبت در صنعت برق حدود ۱ و به معنای آن است که میزان درآمد معادل سرمایه جاری بکار رفته است. گردش سرمایه جاری در شرکت‌های برق منطقه‌ای زنجان، تهران و توانیر کمتر از حد پایین و در شرکت‌های برق منطقه‌ای مازندران، باختر و سازمان آب و برق خوزستان بالاتر از حد بالا می‌باشد. بالا بودن این نسبت بخصوص در سازمان آب و برق خوزستان و شرکت برق منطقه‌ای مازندران به دلیل پایین بودن سرمایه در گردش و همچنین بالا بودن میزان فروش خالص شرکت مذکور، نسبت به بقیه شرکت‌ها می‌باشد.

نسبت گردش دارایی‌های ثابت

میانگین این نسبت در صنعت برق حدود ۰/۱۵ و به معنای آن است که میزان فروش نسبت به کل سرمایه‌گذاری در دارایی‌های ثابت ناچیز است. نسبت گردش دارایی‌های ثابت در شرکت‌های برق منطقه‌ای فارس، سیستان و بلوچستان و توانیر کمتر از حد پایین و در شرکت‌های برق منطقه‌ای مازندران، باختر و سازمان آب و برق خوزستان بیشتر از حد بالا می‌باشد.

با ملاحظه صورتهای مالی مشخص شد که دارایی‌های ثابت در شرکت‌های برق منطقه‌ای فارس و توانیر بیشتر از حد متوسط صنعت و در مورد شرکت برق منطقه‌ای سیستان و بلوچستان میزان فروش کمتر از حد متوسط صنعت می‌باشد.

شایان ذکر است که دارایی‌های ثابت شرکت‌های برق منطقه‌ای آذربایجان و خراسان نیز بیشتر از حد متوسط صنعت می‌باشد ولی به دلیل فروش بالاتر آنها نسبت به شرکت برق منطقه‌ای فارس نسبت گردش دارایی‌های ثابت آنها در محدوده مورد قبول، واقع شد.

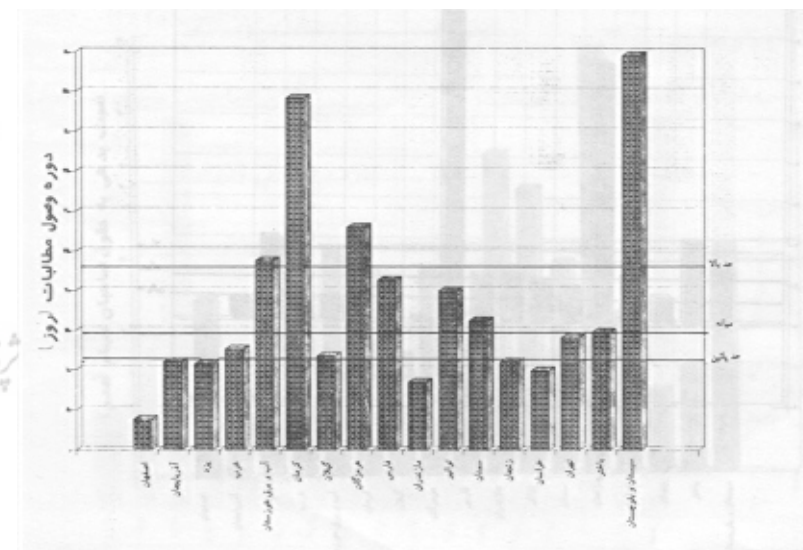
دوره وصول مطالبات (روز)

میانگانه دوره وصول مطالبات در صنعت برق حدود ۱۴۱ روزو به معنای آن است که پس از صدور صورتحساب بطورمتوسط ۱۴۱ روز طول می‌کشد تا مطالبات از مشترکین وصول شود. دوره وصول مطالبات در شرکت‌های برق منطقه‌ای خراسان، مازندران و اصفهان نسبت به بقیه شرکت‌ها در وضعیت مطلوب‌تری می‌باشد ولی در شرکت‌های برق منطقه‌ای سیستان و بلوچستان، کرمان، هرمزگان و سازمان آب و برق خوزستان بیشتر از حد بالای صنعت می‌باشد. لذا شرکت‌های مذکور می‌بایست در ارتباط با دریافت وصولی‌ها تدابیر جدی‌تری را اتخاذ نمایند.

۱- با توجه به اینکه نسبت‌های سودآوری منفی می‌باشد لذا تعیین حدود بالا و پایین معنادار نبوده و از محاسبه آن خودداری شد.

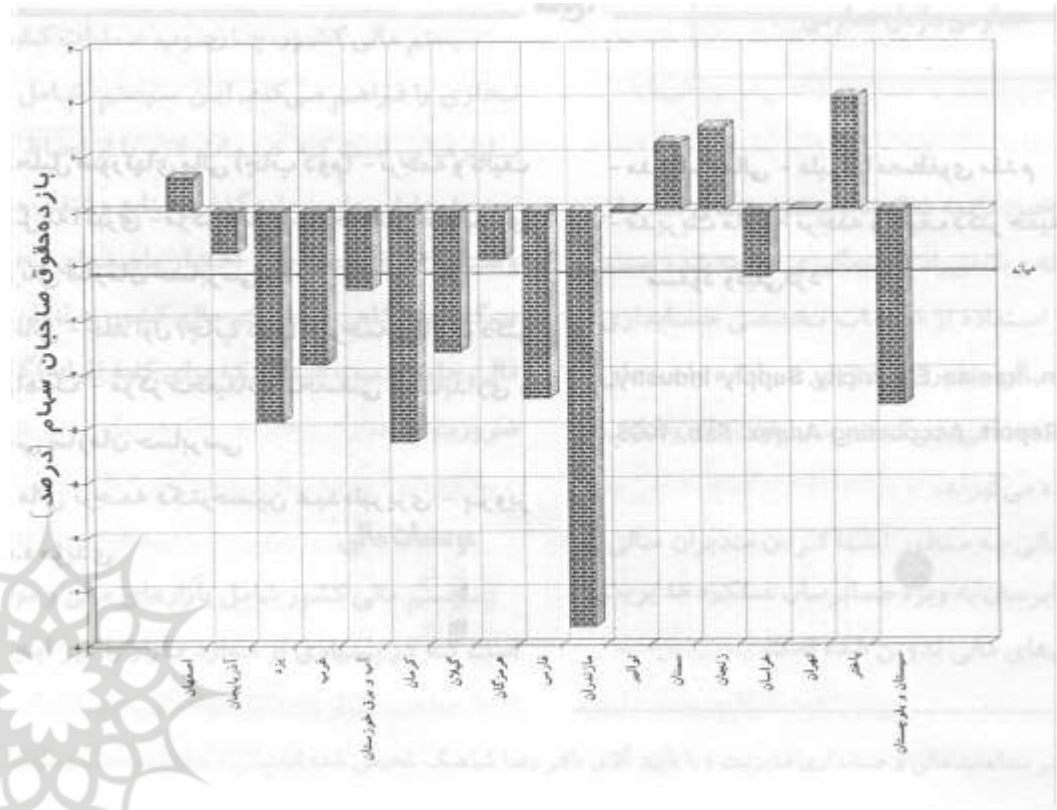
بازده دارایی‌ها

این نسبت در صنعت برق منفی است و همانطور که ملاحظه می‌شود کلیه نسبت‌های سودآوری در اکثریت شرکت‌ها (بجز باختر، زنجان، سمنان، اصفهان و تهران) منفی بوده و به دنبال آن میانگین صنعت نیز منفی شده است.

بازده حقوق صاحبان سهام

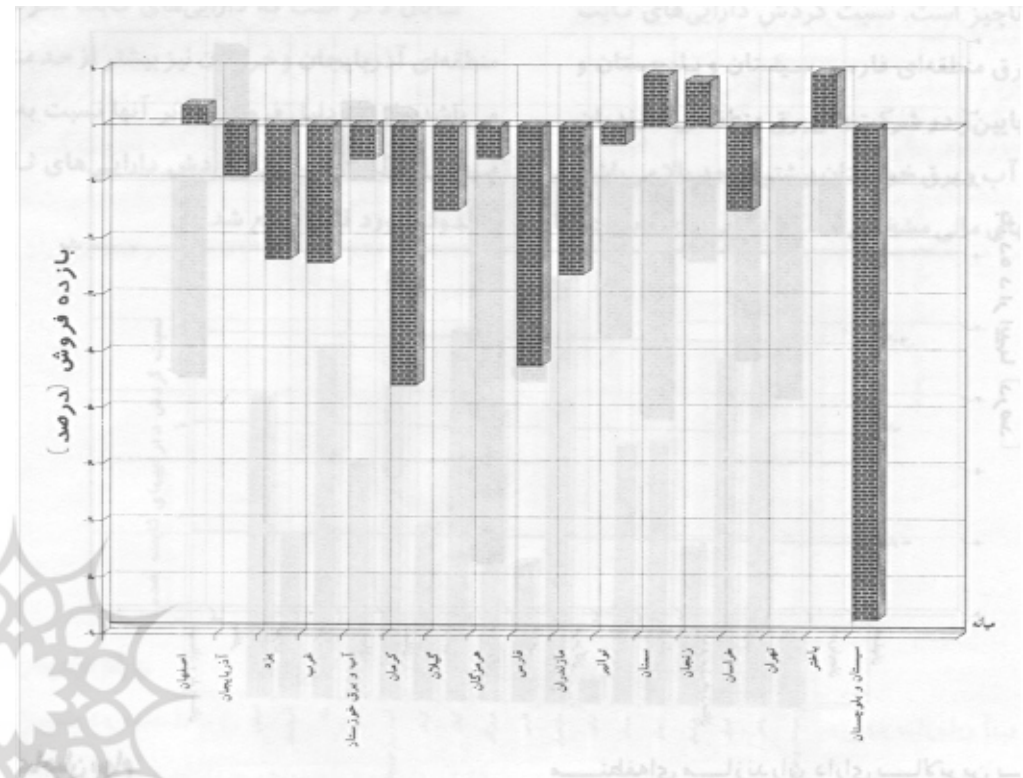
این نسبت در صنعت برق منفی است و شرکت برق منطقه‌ای مازندران دارای بالاترین بازده منفی حقوق صاحبان سهام می‌باشد.

بازده فروش

این نسبت نیز در صنعت برق منفی و به معنای آن است که شرکتها نمی‌توانند هزینه‌های خود را از محل درآمد بازیافت کنند همانطور که ملاحظه می‌شود شرکت برق منطقه‌ای سیستان و بلوچستان دارای بالاترین بازده منفی فروش می‌باشد.

منابع:

- تجزیه و تحلیل صورتهای مالی (چاپ دوم) - ترجمه و تالیف دکتر فضل اله اکبری - مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی سازمان حسابرسی
- مدیریت مالی - جلد اول (چاپ دوم) - ترجمه و تالیف دکتر رضا شباهنگ - مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی سازمان حسابرسی
- مدیریت مالی ترجمه دکتر حسین عبده تبریزی - پرویز مشیرزاده مؤیدی
- مدیریت مالی - علیرضا مصطفوی مقدم
- مدیریت مالی - ترجمه و تالیف دکتر حمیدرضا وکیلی فرد - مسعود وکیلی فرد
- Arthur Anderson, Iranian Electricity Supply Industry, Phasel Interim Report, Accounting Annex. Feb, 1995
- ۱- این بررسی توسط دفتر مطالعات مالی و حسابداری مدیریت و تحت نظارت آقای مصطفی علی مدد مدرس دانشگاه انجام شده است.
- ۲- Dun and Bradstreet Inc.
- لازم به اشاره است که واحد اقتصاد بزرگانی موسسه مذکور هر چند وقت یکبار نسبت های کلیدی را برای ۱۲۵ رشته مختلف موسسات تولیدی، ساختمانی، عمده فروشی و خرده فروشی تهیه و منتشر می نماید.
- ۳- Liquidity Ratios
- 4- Leverage Ratios
- 5- Activity Ratios
- 6- Profitability Ratios

۱- براساس تبصره ۱۹ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادي، اجتماعي و فرهنگي به وزارت نيرو اجازه داده شده است که متوسط قيمت فروش هر کيلووات ساعت برق را طی سالهاي ۷۴ تا ۷۸ سالانه نسبت به سال قبل بطور متوسط ۲۰٪ افزایش دهد. مبالغ وصولي بابت افزایش تعرفه جنبه عوارض داشته و باید عیناً به خزانه واریز شود. دولت این وجوه را برای اجرای طرحهاي عمراني براساس بودجههاي مصوب سالانه در اختیار دستگاههاي اجرايي ذيربط قرار مي دهد.

Upper Quartile -V

Lower Quartile -A

Odd Out -3

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی